

Plaats: virtueel via Teams.

Uur: 20.00 – 21.45 uur

Aanwezig: Zaity Kamarulzaman, Herman Wens, Jef Embrechts, Dirk Potters, Josephine Meeuwssen, Anny Helsen, Raymonda Van Goitsenhoven, Greet Van Sas, Paul Vernelen, Hilde Versmissen, Gert Storms

Verontschuldigd: Frans Smets, Jef Van Eyck, , Herman Van Oeckel, Jef Diels, Jan Geudens,

Agenda:

1. Eventuele vragen bij goedgekeurd vorig verslag.

- Deelname aan campagne 'leeggoed' werd gecommuniceerd door gemeente
- Bermbeheer: conclusie was dat het vrij goed wordt uitgevoerd, klein stuk werd dit jaar niet gemaaid, volgend jaar wordt planning overlopen met provincie. Inventaris: grootschalig inventariseren is te kostelijk, niet haalbaar. Gemeente zal zoeken naar opportuniteiten. Wat privé-eigenaars doen, dient in het oog gehouden, gelieve fouten te melden aan de milieudienst.
- Gasboetes: we ontvingen volgende gegevens van de sanctionerend ambtenaar in Turnhout:

De cijfers van 2019:

“We hebben 6 pv's mbt sluikstorten in de gemeente Kasterlee ontvangen.

4 GAS-procedures hebben tot een GAS-boete geleid;

2x verwijderen afval niet conform ugp

1x oneigenlijk gebruik vuilnisbak

1x achterlaten afval

De boetes worden bepaald in verhouding tot de ernst van de feiten; in deze werd rekening gehouden met de aard en de omvang van het achtergelaten afval, de houding van de betrokkene en de plaats waar het afval werd achtergelaten.

De boetes varieerden in deze van € 85-€ 150.

2 pv's zijn geseponeerd;

1x dader onbekend

1x dader wel gekend, maar zijn adres onbekend.”

- Vuilnisbakkenplan: vanaf januari zal de inventaris beoordeeld worden
- Kerstboomverbranding: het was in het nieuws: deze week werd de limiet aan fijnstof in de lucht overschreden. Er was weinig verkeer zodat het nogmaals bewezen werd dat houtverbranding de grote boosdoener is. Berekend is dat het fijnstof elke Vlaming 14 maanden gezond leven kost. Een kerstboomverbranding is daarom een fout signaal, ook al is het folklore. Alternatieven die niet schadelijk zijn voor de gezondheid kunnen zeker gevonden worden. We agenderen het terug in het voorjaar.

2. Deel 1: adviezen op vraag van de gemeente

A) Voorbereiding van een advies over de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027.

Hilde laat opmerken dat de 25 concrete actiepunten niet vanuit de gemeente komen maar te vinden zijn in het stroomactieplan. Daarvan behandelden we er alvast enkele, de rest bespreken we op de volgende vergadering.

1. Het gebied De Zegge heeft sterk te lijden onder verdroging doordat het rondom gelegen landbouwgebied door inklinking van de veengrond ongeveer 1 m lager ligt. Het probleem wordt verder in kaart gebracht, en er wordt onderzocht welke maatregelen deze situatie kunnen remediëren.

De vrees bij landbouwers bestaat dat men de landbouwgronden wil inkleuren als natuurgebied. In 2013 heeft de Vlaamse regering beslist om de Watering de Zegge op te heffen. Wateringen zijn openbare besturen die binnen hun gebied verantwoordelijk zijn voor het waterbeheer. Deze afschaffing gebeurde met akkoord van de betrokken wateringen en de gemeenten. Het beheer en het kuisen van de grachten is nu in handen van de provincie.

Het bekkenbeheerplan, onder leiding van de gouverneur, plande een verplaatsing, geen verhoging, van de Netedijken landinwaarts met 15 meter. Daar zijn jaren van discussie en juridische gevechten overheen gegaan.

Ondertussen is de (her)meandering van de Nete wel bezig, een eerste meander aan de N19 wordt door de vergadering als een succes beschouwd. Komen nog aan de beurt: een meander door het domein van camping Korte Heide (compensatie van het verloren terrein met nieuw terrein in natuurgebied), rond de parking van Bobbejaanland en door de Ark Van Noë.

Zie voor meer informatie de officiële website van de Vlaamse Overheid::

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens/netebekken/>

Zie voor meer informatie over het bekkenbeheerplan in onze streek:

<https://dekleinenete.be/projecten/bekkenbeheerplan/#stavaza>

We moedigen aan om voor de Zegge een oplossing te zoeken waar iedere betrokkene mee gediend is.

2. Tegengaan van verdroging in het Olens Broek.

Idem punt 1. Natuur en landbouw moeten mekaar vinden.

3. Langs de Kleine Nete te Herentals en Lichtaart zijn er nog verscheidene oude meanders aanwezig. Deze liggen in VEN- en/of habitatrichtlijngebied (BE2100026). Door het herinschakelen van enkele van de meanders – sommige als hoofdgeul, andere als nevengeul – vertraagt de waterafvoer, verhoogt het waterbergend vermogen en stijgt het waterpeil. Bij een opstuwing met een halve meter zal het Netepeil ter hoogte van Langendonk plaatselijk boven de winterbedding komen waardoor het natuurgebied kan vernatten. Ook de nieuwe meander op de rechteroever thv de Hellekens maakt deel uit van dit project.

De vergadering steunt het plan.

4. In het afstroomgebied van de Aa binnen de gemeenten Herentals, Kasterlee, Lille en Vorselaar zet Beek.Boer.Bodem in op maatregelen om het overstromingsrisico te reduceren, de waterkwaliteit te verbeteren en landbouwbedrijven klimaatrobuuster te maken. BBB begeleidt landbouwers en natuurbeheerders om op vrijwillige basis stuwtjes te plaatsen in perceelsgrachten, te experimenteren met andere gewassen, grachten op een andere manier te ruimen etc. De maatregelen dienen het evenwicht tussen landbouw en water te verbeteren.

Dit initiatief wordt door de aanwezige landbouwers als positief ervaren. Beek.Boer.Bodem geeft op bedrijfsniveau advies en het is een mooi voorbeeld hoe natuur en landbouw dichterbij elkaar kunnen komen. Via demo-projecten kan elke landbouwer kennis maken met nieuwe gewassen en eenvoudige ingrepen om de bodem te verbeteren en water te bufferen in grachten.

5. In de vallei van de Grote Caliebeek situeren er zich tientallen al dan niet bewoonde, zonevreemde constructies. Dit zijn soms in onbruik geraakte bergingen of weekendwoningen maar in een aantal gevallen worden ze nog goed onderhouden. Met het oog op het herstel van de natuurwaarden in de vallei van de Caliebeek herstartte afdeling Handhaving van het departement Omgeving, eind 2019 het handhavingstraject. In het verleden kon ANB reeds enkele percelen aankopen en de aanwezige constructies afbreken. ANB zet dit actieve aankoopbeleid verder in het betrokken gebied.

Momenteel kan men ter plekke zien dat er krotten worden afgebroken. Samen met visclub 'De Weerhaak' zoeken de gemeente en ANB naar een gelijkwaardig alternatief voor hun hobby.

Wat de discussie over 'Tielenheide' betreft: de schepen kondigt een openbaar onderzoek aan om de effecten op de landbouwzone van het gevraagde vernatten te onderzoeken.

6. In de afgelopen jaren is een sterke stijging van het sulfaatgehalte in de Kleine Nete vastgesteld, waarbij de beoordeling is geëvolueerd van goed/matig naar slecht. De stijging is toe te wijzen aan het effluent van Umicore. Gelet op het feit dat het bedrijf binnen de krijtlijnen van de milieuvergunning opereert, evalueren we de haalbaarheid van de goede ecologische toestand in de Kleine Nete bij de geldende en/of aan te passen milieuvergunningsvoorwaarden, in anticipatie op de hervergunning in 2029.

Het bedrijf heeft de laatste jaren veel gedaan om milieuschade te beperken en ook te herstellen. De milieuraad verwacht dat het bedrijf op deze weg zal verder gaan.

7. Geen lozing van huishoudelijk afvalwater afkomstig van vergunde weekendverblijven in de Grote Caliebeek.

Vergunde weekendverblijven, waar men dus niet permanent mag wonen en men niet is aangesloten op het rioleringsnet, daarvan zijn er in Kasterlee ongeveer 400. Er wordt bekeken of voor de lozing van afvalwater een gesloten put dient opgelegd, ofwel met infiltratie in de bodem, ofwel volledig dicht met regelmatige lediging. Zo'n put mag alleszins geen overloop hebben.

De vergadering juicht het initiatief van de gemeente toe zodat vermeden wordt dat afvalwater in oppervlaktewater terecht komt.

8. Een oude meander, die momenteel als vijver gebruikt wordt, en deel uit maakt van het domein van de Ark van Noë (Kasterlee), wordt opnieuw aangesloten op de Kleine Nete.

Bij de Ark stelt zich nog een probleem: de meander moet onder de straat door. Voor het stuk grond dat eigendom is het van het OCMW zou er geen probleem zijn. Met uitbater De Wimpe wordt nog overlegd om de hinder zoveel mogelijk te beperken. De vergadering steunt het plan.

9. Een oude meander, die momenteel als vijver gebruikt wordt, en deel uit maakt van het domein van camping Korte Heide (Lichtaart), wordt opnieuw aangesloten op de Kleine Nete. Om het verlies aan ruimte te compenseren hebben in het gewestelijk RUP 'Vallei van de Kleine Nete en Aa' een aantal percelen aan de andere kant van de camping een bestemming recreatie gekregen. In het kader van dit project zal er ook een andere uitwatering van de Boterpottenloop in de Kleine Nete gerealiseerd worden.

De compensatie dient billijk te zijn. De vergadering zet zich achter het plan.

10. Tussen de Lichtaartseweg/Olensteenweg t.h.v. Bobbejaanland en de N19g wordt een dijkverplaatsing van 17 m aan weerskanten gerealiseerd, waarbinnen een winterbedding wordt aangelegd.

Zie punt 1. Wellicht staat er een typfout want het gaat over 15 meter.

Om het landbouwgebied De Zegge beter te beschermen tegen overstromingen en ruimte voor waterberging te creëren, worden de dijken landinwaarts verplaatst (gemiddeld 15 m), maar niet verhoogd. Hierdoor ontstaat op de linker- en rechteroever een winterbed. Bij extreme omstandigheden zal het achterliggende landbouwgebied voor de nodige bergingscapaciteit zorgen. Het gebied van 15 meter werd niet herbevestigd als landbouwgebied. Het merendeel van de benodigde gronden werd in der minne aangekocht. Voor enkele innames lukte het niet om via onderhandelingen tot een minnelijke verwerving te komen. Hiervoor loopt momenteel de gerechtelijke procedure. De vergadering vindt het een goed plan maar vraagt om het belang van de landbouw niet uit het oog te verliezen.

Deel 2: adviezen meerjarenplanning in voorbereiding

- Voorbereiding meerjarenplanning 2022, een eerste aanzet: agendapunten van Herman. Er restte ons dit jaar te weinig tijd om de meerjarenplanning te evalueren. We gaan dat volgend jaar wel op tijd doen voor de meerjarenplanning 2022; voor de zomer nog zodat er nog tijd is voor een eventuele begrotingsaanpassing.

Dierenwelzijn en -bestrijding : bestrijdingsplan maken tegen opkomende everzwijnen .

Duidelijke vraag, everzwijnen kunnen in één nacht tijd een groot veld vernielen maar zij kunnen ook drager zijn van het varkenspestvirus . Maar blijkens de uitleg van de schepen bestaat er reeds zo'n bestrijdingsplan.

Bij het bepalen van een efficiënte aanpak om wild zwijn in Vlaanderen te beheren vindt ANB het belangrijk dat deze aanpak ook maatschappelijk gedragen is. Om daartoe te komen is overleg tussen vertegenwoordigers van landbouw, natuur, jacht, bijzondere veldwachters, en lokale overheden noodzakelijk. Het Agentschap voor Natuur en Bos organiseert daarom jaarlijks voor 1 mei een overleg rond wild zwijn per faunabeheerzone. Kasterlee zit in zone 5.

Deze faunabeheerzones zijn gebieden binnen Vlaanderen die afgebakend zijn met natuurlijke grenzen zoals bijvoorbeeld kanalen of autosnelwegen... Deze natuurlijke grenzen bemoeilijken de verspreiding en uitwisseling van everzwijnen van het ene leefgebied naar het andere. Door Vlaanderen in te delen in verschillende faunabeheerzones waakt men erover dat de afgesproken aanpak zoveel mogelijk een antwoord biedt op de lokale problematiek. In zone 5 wil men een nultolerantie maar daarover is nog geen consensus. Afgeschoten dieren worden onderzocht op mogelijke varkenspest.

Dierenwelzijn: de wettelijke reglementering en die van dierenrechtenorganisaties.

Landbouwers houden zich aan de wettelijk opgelegde regels maar sommige dierenrechtenorganisaties stellen bijkomende eisen. De wetten worden in ons land nog steeds gemaakt door het parlement en daar is voorlopig geen discussie over. Wie zich houdt aan de wet is in orde met dierenwelzijn.

Ruimtelijke strategische projecten Leader PDPO : altijd in samenspraak met alle betrokkenen .

De schepen geeft uitleg over 2 projecten in samenwerking met de provincie, om de samenspraak duidelijk te maken:

1) PDPO-project agrarisch hergebruik landbouwinfrastructuur

Dit project vertrekt vanuit de vaststelling dat het platteland verstedelijkt. De bebouwing in het agrarisch gebied neemt jaar na jaar toe. Oude landbouwbedrijven verliezen hun landbouwfunctie en worden verkocht aan particulieren. Tegelijk ziet men ook dat nieuwe landbouwbedrijven opgetrokken worden in de open ruimte. Dit project gaat na welke instrumenten ingezet kunnen worden om landbouwers aan te moedigen om op een oud landbouwbedrijf- of site te investeren. Dit project loopt nog tot 31 december 2020 en wordt gecoördineerd door de dienst Landbouw- en Plattelandsbeleid van de provincie Antwerpen. Volgende zes gemeenten zetten hun schouders

onder dit project: Brecht, Essen, Wuustwezel, Kalmthout, Kasterlee en Herselt. Het project wordt ook mee gedragen door Igemo, Boerenbond, de Provinciale Landbouwkamer, het departement Landbouw en Visserij en de provinciale diensten Ruimtelijke Planning, Via o.a. de Boerenbond hebben de betrokken landbouwers inspraak.

2) Beleidsplan ruimte.

Willen we in de toekomst voor iedereen ruimte om te wonen, te werken en te leven, dan moeten we daar nu al over nadenken. De bevolking groeit immers terwijl de beschikbare ruimte niet toeneemt. Duurzaam omgaan met de beschikbare ruimte is noodzakelijk voor de toekomstige generaties en voor het klimaat. Daarom werkt de provincie Antwerpen aan het nieuwe Beleidsplan Ruimte.

In 2019 keurde de provincieraad een eerste versie van het Beleidsplan Ruimte, de conceptnota, goed. Daarop volgde een publieke raadpleging en een adviesronde. Momenteel onderzoekt men een aantal zaken, verwerkt men de reacties en organiseert men ruimteateliers voor de gemeentebesturen om dan met een voorontwerp te komen.

Toekomstmogelijkheden landbouwbedrijven : zowel voor bestaande als nieuwe bedrijven.

In bovenstaande projecten is ook steeds aandacht voor de agrarische structuur en het blijvend beschikbaar stellen van bestaande en nieuwe landbouwstructuren.

Een nieuw bedrijf oprichten is heel moeilijk. Ook voor grondwerkers is er een tekort aan geschikte ruimte voor hun talrijke voertuigen en daar dient nog aandacht aan besteed.

3. Varia : positieve evoluties

Het opruimen van niet-vergunde constructies in De Balderij. De opruiming is bezig.

De mededeling op de website van de gemeente:

Stook slim en vermijd luchtvervuiling

“Een open haard of kachel is vaak gezellig of handig als bijverwarming. Maar bij verbranding van hout komen schadelijke stoffen vrij. Ook het gebruik van andere soorten kachels, bijv. steenkool, is niet gezond.”

Info van de Vlaamse Milieumaatschappij op 27 nov.: “Er was de voorbije 24u veel fijn stof in de lucht. Omdat houtverbranding extra fijn stof in de lucht brengt, roept de VMM de bevolking op om geen hout te stoken als bijverwarming of om sfeer te creëren. Houtverbranding beperken heeft een belangrijke positieve impact op de gezondheid en op de luchtkwaliteit. Fijn stof inademen is schadelijk voor de gezondheid.”

Op de officiële website van StatistiekVlaanderen.be lezen we op 26 nov.: “Dat betekent dat de gemiddelde Vlaming 14 maanden minder lang gezond blijft door blootstelling aan fijn stof.”

De aanleg van een amfibieënpool, de regularisatie van het ophogen van het perceel en het kappen van bomen, in Lichtaarts Broek nabij waterzuiveringsstation.

Het gaat hier om een regularisatie-aanvraag door de eigenaar. Er is een openbaar onderzoek gaande. Alle openbare onderzoeken kan men raadplegen op de website van de gemeente.

<https://www.kasterlee.be/thema/1700/openbaar-onderzoek-and-bekendmakingen>

Het water kronkelt nu door de Caliebeek. Mooi en goed voor het grondwater.

Kasterlee investeert in (toekomstige) grote bomen want deze hebben meer voordelen dan kleinere exemplaren. Zo is hun bladmassa groter waardoor ze meer verdampen en schaduw geven, hetgeen zorgt voor de nodige verkoeling. Ze houden meer fijn stof en CO2 vast en

produceren meer zuurstof. Ten slotte bieden ze ook meer leefruimte en voedsel aan allerlei organismen en zijn ze een meerwaarde in het straatbeeld.

Aan de hand van de verschillende criteria wordt er bekeken welke bomen in aanmerking komen als toekomstboom. Zo zijn er verschillende bomen als toekomstboom erkend en dit najaar gaan er nog een aantal nieuwe toekomstbomen worden aangeplant. Deze bomen krijgen de nodige bescherming en worden onderhouden door gespecialiseerde boomverzorgers.

De toekomstbomen zijn in de nabije omgeving aangeduid met een paaltje met een QR code. Je kan ze ook terugvinden op de kaart van de website. Deze bevat de bomen die momenteel als toekomstboom zijn erkend. In de toekomst kunnen er nog bomen bijkomen.

Vraag van Dirk: kan dat ook voor bomen in Tikkebroeken? Wordt bekeken, locatie moet wel toegankelijk zijn.

<https://www.kasterlee.be/product/3074/toekomstbomen>

4. Rondvraag

Zaity vindt een amfibieënpool een goed idee.

Bedenking van Jef E.: met deze corona-crisis: grote drukte op de Slapende Reus, conflicten tussen wandelaars en fietsers, ook marathon wordt verlengd tot 25 dec.

Spreker/specialist over waterbeheer, wanneer? Afgesproken werd om dit samen met de landbouwraad te organiseren. Niels, Greet en Hilde plannen dit in het late voorjaar (mei?).

Volgende vergaderingen: data worden meegegeven met volgende agenda.

De voorzitter bedankt, naar aanleiding van de dag van de vrijwilliger, met een welgemeende proficiat, alle vrijwilligers van de milieuraad.

De secretaris

De voorzitter

Paul Vernelen

Greet Van Sas